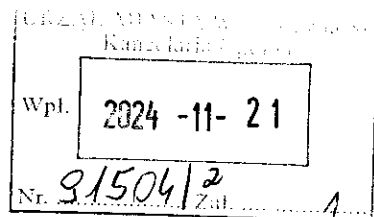

Wodzisław Śląski, dnia..... 21 LIS. 2024

OR.000.00011.2024.00608.MM

**Szanowny Pan
Mariusz Blazy**

**Przewodniczący Rady Miejskiej
Wodzisławia Śląskiego**

Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego przekazuje w załączeniu informację o stanie pomocy społecznej w Wodzisławiu Śląskim za okres od 1 stycznia do 31 października 2024 roku oraz informację na temat problemów osób bezdomnych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego 2024/2025, celem przedłożenia na sesji Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego w listopadzie 2024 roku.

Nadmieniam również, iż powyższy temat będzie referować Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Pani Ewa Błędowska oraz pracownik socjalny Pani Ewa Płowaś.

PREZYDENT MIASTA
Mieczysław Kieca

Załącznik:

1. Informacja o stanie pomocy społecznej w Wodzisławiu Śląskim za okres od 1 stycznia do 31 października 2024 roku oraz informacja na temat problemów osób bezdomnych na terenie miasta 2024/2025

Informacja o stanie pomocy społecznej w Wodzisławiu Śląskim za okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 października 2024 roku

I. Informacja o działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podstawową dziedziną działalności Ośrodka jest pomoc społeczna. Ośrodek realizuje także zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, pomocy materialnej dla uczniów oraz potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego. Ośrodek realizuje również programy adresowane do osób niepełnosprawnych „Asystent osobisty dla osoby niepełnosprawnej” i „Opieka wytchnieniowa” oraz dla osób w podeszłym wieku "Korpus Wsparcia Seniora". Ośrodek realizuje również zadania z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Mając na uwadze szeroki zakres działalności oraz dobro Klientów, podjęto szereg działań na rzecz poprawy jakości świadczonych usług. Na stronie internetowej Ośrodka oraz portalach internetowych ukazują się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy, artykuły dotyczące realizowanych zadań oraz uruchamianych inicjatyw i przedsięwzięć.

II. Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim realizuje politykę społeczną w sposób dostosowany do specyfiki miasta z uwzględnieniem potrzeb jego mieszkańców. Do każdej sytuacji pracownicy socjalni podchodzą w sposób indywidualny. Oznacza to odniesienie się do trudności, problemów i potrzeb Klienta przy jednoczesnym dążeniu do całościowego rozwiązania zgłaszanego problemu, czyli takim ukierunkowaniu działania pomocowego, aby doprowadzić do osiągnięcia przez Klienta niezależności i samowystarczalności z zachowaniem jego prawa do samostanowienia. Wszelkie świadczenia z pomocy społecznej są udzielane w oparciu o decyzje administracyjne, które są poprzedzone wywiadem środowiskowym, przeprowadzonym przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków z budżetu miasta oraz ze środków budżetu państwa.

Główne cele pomocy społecznej:

1. Wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, zmierzające do:
 - zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych,
 - umożliwienia życia w godnych warunkach,
 - życiowego usamodzielnienia się.

2. Zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób w wieku poprodukcyjnym i osób trwale niezdolnych do pracy nieposiadających dochodu lub o niskich dochodach.
3. Zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia.
4. Integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
5. Organizacja sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb.

Główne zadania pomocy społecznej:

1. Rozpoznawanie i ustalanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej.
2. Organizowanie i prowadzenie pracy socjalnej zmierzającej do poprawy sytuacji osób i rodzin wymagających pomocy aż do życiowego ich usamodzielnienia oraz ich integracji ze środowiskiem.
3. Współdziałanie z grupami i społecznościami lokalnymi.
4. Organizowanie różnorodnych form pomocy, a także udział w rozwijaniu infrastruktury socjalnej odpowiadającej zmieniającym się potrzebom społecznym.
5. Współdziałanie w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.
6. Świadczenia pieniężne:
 - Zasilek celowy
 - Specjalny zasilek celowy.
 - Zasilek okresowy
 - Zasilek stały
7. Świadczenia niepieniężne
 - Praca socjalna – jako podstawowy obowiązek pracownika socjalnego, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Ww. cel uzyskuje się poprzez:

- Organizowanie wsparcia środowiskowego,
- Udzielanie porad i konsultacji specjalistycznych: prawnych, psychologicznych oraz w zakresie uzależnień i przemocy domowej,
- Poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania istotnych potrzeb życiowych rodzin objętych pomocą,
- Udzielanie informacji, doradztwo socjalne,
- Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
- Współpracę z PUP w zakresie aktywizacji zawodowej i uzyskania zatrudnienia,
 - Interwencja kryzysowa – celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie

przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

8. Pozostałe świadczenia:

- Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne
- Schronienie
- Posiłek
- Niezbędne ubranie
- Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze
- Pobyt w domu pomocy społecznej
- Odprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00 zł**,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł**,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przyczyn, o których mowa w art. 7 ustawy lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie świadczenia ze środków pomocy społecznej.

W przytaczanym już art. 7 ustawy o pomocy społecznej wskazano, iż pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Nasze działania prowadzone są niejednokrotnie tak, aby stosunkowo wiele przyznanych świadczeń przekazywać bezpośrednio np. do spółdzielni mieszkaniowych, zakładów energetycznych i gazowniczych, czy też, z uwagi na niebezpieczeństwo wykorzystania pomocy w sposób niezgodny z przeznaczeniem, szczególnie w środowiskach patologicznych, zapewniamy gorący posiłek w miejscu zamieszkania Klienta lub świadczenia wypłacamy w formie bonów. Nadal jednym z najczęściej stosowanych narzędzi, wykorzystywanych w pracy socjalnej, przynoszącym szczególnie wysokie rezultaty, jest indywidualny kontrakt socjalny. Jest to metoda określająca cele, kierunki i środki działania wypracowane wspólnie z osobą potrzebującą pomocy. Kontrakt socjalny zakłada podmiotowość obu stron wchodzących w umowę oraz taki model pracy z klientem, aby osoba wspomagana sama wybierała kierunki i cele działania oraz ponosiła wysiłki zmierzające do rozwiązania jej niekorzystnej sytuacji, przy niewielkim udziale wspomagającego.

III. Współpraca z innymi podmiotami.

W celu realizacji polityki społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim stale współpracuje z organami administracji gminnej i powiatowej, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską, Służbą Zdrowia, innymi ośrodkami pomocy społecznej oraz wszelkimi niezbędnymi instytucjami, w celu zabezpieczenia potrzeb i rozwiązywania problemów Klientów, którzy przebywają na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego.

W celu realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim współpracuje z asystentami rodziny, którzy zatrudnieni są w Wodzisławskiej Placówce Wsparcia Dziennego „Dziupla”. W roku 2024 ośrodek współpracował z 10 asystentami.

Od listopada 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Obecna edycja programu FEPŻ (Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027) Podprogram 2023, dotyczy pomocy żywnościowej skierowanej do osób najbardziej potrzebujących, tj. osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których miesięczny dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego: dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 2056,40 zł, dla osoby w rodzinie wynosi 1590,00 zł. Organizacją partnerską o szczeblu regionalnym, która bezpośrednio dostarcza artykuły żywnościowe jest Śląski Bank Żywności z siedzibą w Chorzowie. Wsparciem zostało objętych łącznie **350 osób** (177 środowisk). W ramach tego programu odbyły się również warsztaty edukacyjne dotyczące niemarnowania żywności.

IV. Przeciwdziałanie Przemocy domowej

W celu przeciwdziałania przemocy domowej funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds przeciwdziałania przemocy**, który realizuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy. Pracownicy socjalni tutejszego ośrodka współpracują z Ośrodkiem Wsparcia Dziennego „Dziupla”, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi placówkami specjalistycznymi, działającymi na rzecz osób uzależnionych i doznających przemocy. Zespół interdyscyplinarny w roku 2024 prowadził **91 procedur** w ramach „Niebieskiej Karty”.

W 2024 roku w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działał również **Punkt Konsultacyjny**. Punkt konsultacyjny prowadzi działalność dla osób dotkniętych przemocą domową i rodzin z problemem alkoholowym. Usługi Punktu przeznaczone są dla mieszkańców Gminy Wodzisław Śląski i świadczone są bezpłatnie. Zakres działalności Punktu obejmuje poradnictwo w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, ukierunkowane na zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy, zaplanowanie pomocy, udzielenie wsparcia, a także prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii. Specjaliści punktu przyjmują w wyznaczone dni i godziny, zgodnie z ustalonym harmonogramem. W 2024 roku z usług punktu skorzystało łącznie **45 osób**, z czego udzielono 44 osobom porady prawnej i 1 osobie porady psychologicznej.

V. Profilaktyka i przeciwdziałanie problemu bezdomności

Podstawą działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w pracy z osobami bezdomnymi są przesłanki wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, jak również Gminny "Program wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2021-2024". W roku 2024 pomocy w postaci pobytu w schronisku otrzymały 34 osoby. W zakresie udzielania pomocy w postaci schronienia w roku 2024 po przeprowadzonym przetargu, udzielano pomocy w schronisku dla bezdomnych kobiet w Będzinie, dla bezdomnych mężczyzn w Cieszynie, natomiast w schronisku dla bezdomnych mężczyzn i kobiet wymagających usług opiekuńczych również w schronisku w Będzinie.

Ponadto, oprócz ww. zasobów warto nadmienić, iż pomoc społeczna dysponuje również **mieszkaniem treningowym**. Z tej formy pomocy korzystają obecnie 3 osoby. Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Pomoc jest adresowana przede wszystkim do osób, które wyrażają chęć współpracy z pracownikami Ośrodka i zgadzają się na przestrzeganie Regulaminu Mieszkania

Treningowego. Do mieszkania treningowego przyjmowane są osoby pełnoletnie na podstawie decyzji administracyjnej, które realizują postanowienia kontraktu mieszkaniowego zawartego z pracownikiem socjalnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim oraz współpracują w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania abstynencji. Pobyt przysługuje wyłącznie osobom wskazanym w decyzji administracyjnej. Koszty pobytu w mieszkaniu treningowym ponoszą jego mieszkańcy w kwocie ustalonej w decyzji administracyjnej proporcjonalnie do posiadanych dochodów własnych.

W roku 2024 na terenie gminy w okresie zimowym funkcjonuje **ogrzewalnia** dla osób bezdomnych. Z ogrzewalni korzystają zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Ogrzewalnia jest pomieszczeniem wyposażonym w miejsca siedzące, przeznaczonym dla osób bezdomnych, przebywających na terenie miasta, zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu. Ogrzewalnia udziela tymczasowego schronienia osobom, które z powodu braku stałego miejsca pobytu nie mają innej możliwości zabezpieczenia przed zimmem i jego skutkami, umożliwiając interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanym pomieszczeniu, w okresie od 1 października do 30 kwietnia przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰, natomiast w okresie silnych mrozów czas jej pracy może ulec wydłużeniu. W 2024 roku ze schronienia w Ogrzewalni dla osób bezdomnych skorzystały **42 osoby**.

VI. Formy, ilość udzielonej pomocy oraz koszty

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jednocześnie osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. W roku 2024 roku na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego pomocą objętych było **456 rodzin**, liczba osób w tych rodzinach **720**.

POWODY PRYZNANIA POMOCY 2024 ROK

Powody przyznania	Liczba osób	Liczba osób w tych rodzinach
Razem	456	720

Ubóstwo	196	289
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	56	57
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	35
Bezrobocie	157	308
Niepełnosprawność	204	
Długotrwała lub ciężka choroba	202	276
Bezradność w sprawach opiek- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- ogółem	77	236
W tym : rodziny niepełne	34	102
W tym: rodziny wielodzietne	8	50
Przemoc w rodzinie	5	12
Alkoholizm	82	102
Narkomania	8	9
Trudności w przystosowaniu się po zwolnieniu z ZK	15	22

Formy pomocy:

1. Zasiłki stałe

Zasiłek stały to świadczenie przysługujące osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, której dochód własny lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie. Maksymalna wysokość świadczenia w roku 2024 wynosiła 1.000,00 zł miesięcznie. Liczba osób objęta świadczeniem wyniosła **148 osób**.

2. Zasiłki celowe i specjalny

To świadczenia fakultatywne przyznane na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych a w szczególności na pokrycie w części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw

w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. Specjalny zasiłek celowy – w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. W roku 2024 z tej formy pomocy skorzystało **89 rodzin**.

3. Zasilki okresowe

Świadczenie adresowane jest do osoby samotnie gospodarującej lub rodziny jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium ustawowego ustalonego na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. W roku bieżącym liczba objęta świadczeniem wyniosła **75 osób**.

4. Usługi opiekuńcze

Jednym z zadań własnych tutejszego Ośrodka o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. To wsparcie socjalne, z którego mogą korzystać zarówno osoby z niepełnosprawnością, z chorobą długo i krótkoterminową, osoby starsze i samotne, wymagające na co dzień pomocy innych ludzi, której nie są w stanie uzyskać od członków rodziny i domowników. Świadczenie tej formy pomocy obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Powyższa forma pomocy ma na celu poprawę funkcjonowania osób niepełnosprawnych w ich środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Odnotowuje się większą ilość osób korzystających z usług opiekuńczych. W roku bieżącym ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych korzystało **144 osoby**.

7. Rodziny zastępcze

Kolejny rok tutejszy ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminę obowiązek ponoszenia części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy. Zgodnie z art. 191 ust 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy

zastępczej,

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Od 2012 roku do 2024 roku łączna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina poniosła odpłatność, wyniosła **303 dzieci**.

Na dzień 31 października 2024 roku w pieczy zastępczej przebywało 125 dzieci , w tym:

- 4 dzieci w Powiatowym Domu Dziecka w Gorzyczkach,
- 8 dzieci w powiatowej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Wodzisławiu Śl.,
- 8 dzieci w powiatowej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Gorzyczkach
- 2 dzieci w powiatowej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Kazimierzy Wielkiej
- 43 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej,
- 16 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- 40 dzieci w rodzinie spokrewnionej,
- 4 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka,

8. Odpłatność za domy pomocy społecznej

Systematycznie wzrasta liczba wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej oraz koszt pobytu w nich. W bieżącym roku tutejszy Ośrodek ponosi odpłatność za **65 osób** przebywających w domach pomocy społecznej. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w danym domu, ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Mieszkaniec ponosi opłatę za pobyt w DPS w wysokości nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu (netto), w przypadku osób małoletnich odpłatność ponosi przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu. Do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS, poza mieszkańcem placówki (w wysokości 70%) zobowiązani są również, w kolejności: małżonek, zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie) osoby ubiegającej się o miejsce DPS. Wydatki na domy pomocy społecznej systematycznie rosną w stosunku do pozostałych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

9. Posiłek w szkole i w domu”

Celem programu „Posiłek w szkole i w domu ” jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia

dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji. Jest programem wspierającym finansowo gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym. To program wieloletni na lata 2024-2028. Gmina otrzymuje 60 % dofinansowania na realizację programu. Wieloletni rządowy program, przewiduje udzielanie wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy (776,00 – samotna, 600,00 zł – w rodzinie).

Rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła ogółem **425 osób**.

W tym:

- liczba osób, korzystająca z posiłku - **136 w tym**,
- liczba uczniów w szkołach – **57**,
- liczba dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej – **42**,
- pomoc w postaci gorącego posiłku (w schronisku, catering do domu)- **35**,
- liczba osób, którym przyznano decyzję w formie zasiłku celowego na zakup żywności – **341**.

10. Stypendium szkolne

Stypendium szkolne jest świadczeniem o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne jest świadczeniem o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Przyznawanie pomocy uczniom o charakterze socjalnym jest zadaniem z zakresu administracji rządowej dofinansowanym przez gminę w wysokości 20% wydatkowanych środków.

Wniosek o udzielenie stypendium szkolnego może złożyć:

- rodzic
- inny przedstawiciel ustawowy uczniów
- pełnoletni uczeń
- dyrektor szkoły lub kolegium.

Prawo do ubiegania się o stypendium szkolne przysługuje, jeżeli miesięczna wysokość dochodu

na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza kwoty tzw. "kryterium dochodowego na osobę w rodzinie", o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – obecnie obowiązuje kwota 600,00 zł.

Stypendium może być wypłacone przez okres od 1 miesiąca do 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Systematycznie zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy w formie stypendium szkolnego. W roku 2023 roku na rok szkolny 2023/2024 wpłynęło **10 wniosków dla 10 dzieci**, a na rok szkolny 2023/2024 wpłynęło **5 wniosków dla 6 dzieci**.

11. Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego i kuratora

W związku z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej realizowanego przez gminę, na wypłacanie wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki tutejszy ośrodek w 2024 roku wypłacił **dla 10 opiekunów**. Świadczenia finansowe jest z budżetu państwa. Również na podstawie postanowienia sądu tutejszy Organ wypłaca wynagrodzenie za sprawowanie kurateli. Z tego tytułu w roku 2024 wypłacił wynagrodzenie dla **5 kuratorów**. Świadczenia finansowe jest ze środków własnych gminy.

12. Organizacja pogrzebów

W roku 2024 roku tutejszy Organ zorganizował pogrzeby dla **8 osób**.

13. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych z gminy z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja prezydenta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni od daty złożenia wniosku przez świadczeniobiorcę lub od daty udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez świadczeniodawcę. W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał łącznie **102 decyzje** w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

VII. Programy

- W roku 2024, po raz czwarty realizowany jest Program „**Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**”. Środki na realizację Programu pochodziły w 100 % z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Programem objętych zostało **50 osób** niepełnosprawnych, w tym 39 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 5 dzieci. Tutejszy Ośrodek zatrudnia **38 asystentów** osób niepełnosprawnych. Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego przeznaczona na realizację Programu wynosi **728 076,00 zł**.
- Od roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim realizuje Program „**Opieka wytchnieniowa**”. W ramach opieki dziennej Programu w roku 2024 objęto wsparciem **8 osób** ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz **6 dzieci**, zatrudniono **12 opiekunów**. Koszt Programu wyniósł **130.233,60 zł**. W ramach opieki całodobowej objęto wsparciem **3 osoby** ze znacznym stopniem niepełnosprawności.
- Od września 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje rządowy program Korpus Wsparcia Seniora. W 2022 roku w ramach programu zakupiono 67 opasek dla seniorów, w 2023 roku dodatkowe 50 opasek, natomiast w bieżącym roku zakupiono kolejne 120 opasek. Środki na realizację programu pochodzą z 80 % z dotacji, natomiast 20% to udział własny. Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Celem tego programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. Obecnie **233 osoby** zaopatrzone są w opaski.
- W bieżącym roku planujemy także podjęcie partnerstwa z Centrum Integracji Społecznej w Godowie, którego celem będzie realizowanie zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego, w tym także dla osób z niepełnosprawnościami.

PODSUMOWANIE

Reasumując szeroko opisaną działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej należy zauważyć, że jego pomoc jest kierowana do mieszkańców Wodzisławia Śl., którzy zmagają się z różnymi problemami życiowymi. Rok 2024 jest rokiem kontynuacji wielu nowych zadań poczynając od świadczeń na rzecz Obywateli Ukrainy po dodatek osłonowy. Jest kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, oraz jest rokiem nowych inicjatyw. Kumulacja różnych problemów społecznych powoduje, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga większego zaangażowania ze strony pracownika socjalnego, który dynamicznie musi dostosować odpowiednie narzędzia pracy. Zmienia się charakter pracy oraz zmieniają się oczekiwania wobec pracownika socjalnego. Ponadto pracownicy socjalni dużą część swoich obowiązków wykonują w terenie, docierając do miejsca zamieszkania osób wymagających pomocy, bez względu na odległość i warunki atmosferyczne.

W obszarze pomocy społecznej w stosunku do lat ubiegłych, zaobserwowano spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, zarówno finansowej, w szczególności zmniejsza się dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach oraz pomocy w formie stypendium szkolnego. Niewątpliwie wpływ na to ma ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program „800 +”). Obserwuje się spadek osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej. Powyższe jest również wynikiem wzmożonej pracy socjalnej, która motywuje Klientów w wieku produkcyjnym do polepszenia swojej sytuacji życiowej. Obserwuje się wzrost rodzin, które na wniosek sądu zostały objęte pomocą asystenta rodziny.

Mimo prowadzonych działań pracy socjalnej przez pracowników socjalnych tutejszego ośrodka, w dalszym ciągu wzrasta liczba osób mających problem z alkoholem oraz osób bezdomnych. Systematycznie wzrasta liczba wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej. Odnotowuje się także większą ilość osób korzystających z usług opiekuńczych. Proces starzenia się społeczeństwa w Wodzisławiu Śląskim implikuje konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie.

Zmniejszenie liczby osób korzystających z finansowej pomocy, nie przekłada się na spadek ilości pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Zauważamy, że osoby zgłaszające się o pomoc nie tylko szukają wsparcia finansowego, ale pomocy i porad w rozwiązywaniu bardzo skomplikowanych sytuacji rodzinnych. Pracownicy tutejszego Ośrodka dbają o tworzenie coraz lepszego wizerunku pomocy społecznej, jako

instytucji efektywnej, nowoczesnej i skutecznej. Zawsze starają się, aby wsparcie do potrzebujących kierowane było sprawnie i w taki sposób, by osoby w trudnej życiowej sytuacji, pozostawały w systemie pomocy jak najkrócej. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami, wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące osób starszych, chorych, ofiar przemocy). Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie.

Powyższe wymaga dużego zaangażowania pracowników socjalnych, których zwiększenie zakresu pracy wiąże się również z rozszerzeniem obowiązków i zadań innym pracownikom ośrodka. Zwiększanie zakresu zadań jakie realizuje Ośrodek przyczynia się również do zwiększania obowiązków i odpowiedzialności dla wszystkich pracowników. W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Pracownik socjalny, świadek
[Podpis]
[Data i Miejsce]

INFORMACJA NA TEMAT PROBLEMY OSÓB BEZDOMNYCH NA TERENIE MIASTA 2024/2025

Artykuł 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Do grona osób pozbawionych elementarnego zabezpieczenia jakie zostały ujęte we wskazanym powyżej artykule należą między innymi osoby bezdomne. Realizacja działań z tego obszaru należy do wszystkich służb społecznych pracujących na rzecz osób bezdomnych ze szczególnym uwzględnieniem Policji, Straży Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji pozarządowych jak również służby zdrowia.

Działając w trosce o właściwe zabezpieczenie środowisk osób bezdomnych jak również w trosce o sprawną organizację pracy w ww. obszarze wsparcia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako instytucja wiodąca w sprawach osób bezdomnych każdego roku przygotowuje placówkę do rozpoczęcia sezonu zimowego.

Tym samym mając na względzie posiadane doświadczenie w zakresie niesienia pomocy osobom bezdomnym w bieżącym okresie zimowym 2024/2025 celem ochrony wskazanego środowiska podjęto następujące działania:

- uruchomienie z dniem 1 października 2024 roku ogrzewalni dla osób bezdomnych,
- podjęcie działań i zabezpieczenie schronienia zgodnie z art. 17 ust.1 pkt.3 oraz art. 48 a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w oparciu, o które gmina zobowiązana jest do zapewniania schronienia przez przyznanie tymczasowego schronienia **w każdej z wymaganych form** tj.: w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- prowadzenie akcji informacyjnych w celu upowszechniania warunków i możliwości udzielania pomocy dla osób bezdomnych,
- rozpowszechnianie informacji o procedurach niesienia pomocy przez wszystkie służby działające na terenie miasta,

- planuje się także systematyczne spotkania i stałą współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami nastawioną na analizę i podejmowanie działań zaradczych w obszarze wsparcia dla środowiska osób bezdomnych,
- zabezpieczenie środków finansowych przeznaczonych na wszelkie wydatki Ośrodka związane między innymi z realizacją następujących usług: schronienie, wyżywienie, usługi opiekuńcze świadczone w schronisku, koszt uruchomienia i prowadzenia ogrzewalni, pomoc finansowa w postaci zasiłków celowych, okresowych, stałych, realizacji usługi pogrzebowej

Skala występowania problemu bezdomności na terenie Miasta

Analizując skalę występowania zjawiska bezdomności na terenie Wodzisławia Śląskiego na przełomie ostatnich kilku lat – zaobserwowano stanowiący spadek zdiagnozowanych środowisk w obszarze bezdomnych, którzy objęci byli pomocą w postaci schronienia. Spadek w tym zakresie wynika z faktu po pierwsze redukcji jednego z schronisk na terenie Wodzisławia Śląskiego oraz zmian poszczególnych wykonawców usługi schronienia dla bezdomnych z Wodzisławia. Dane ujęte w sprawozdaniu obejmują informacje uzyskane od schronisk, z którymi w danym roku kalendarzowym ośrodek miał podpisaną umowę na realizację usługi schronienia.

Tabela nr 1

Rok	Ilość osób bezdomnych, którym zapewniono nocleg, wyżywienie, środki higieny i odzież w schronisku	REALIZATOR
2020	1 24 13	Schronisko TCH "Rodzina" Schronisko Albert Wodzisław Śląski Schronisko OAZA w Będzinie (w tym schronisko dla kobiet oraz schronisko z usługami opiekuńczymi dla kobiet i mężczyzn)
Łącznie	38	
2021	24 14	Schronisko Albert Wodzisław Śląski Schronisko OAZA w Będzinie (w tym schronisko dla kobiet oraz schronisko z usługami opiekuńczymi dla kobiet i mężczyzn)
Łącznie	38	
2022	13 10 9	Schronisko OAZA w Będzinie – usługi opiekuńcze Schronisko Albert Wodzisław Śląski – mężczyźni Schronisko Zacisze w Niewieszy – mężczyźni i kobiety 9w tym 1x inne schronisko)
Łącznie	32	
2023	14 6	Schronisko OAZA w Będzinie – usługi opiekuńcze dla mężczyzn i kobiet Schronisko w Cieszynie – mężczyźni (w tym 1x inne schronisko)

	1	Schronisko OAZA w Będzinie – kobiety
Łącznie	21	
2024*	9	Schronisko OAZA w Będzinie – usługi opiekuńcza dla mężczyzn i kobiet
	6	Schronisko w Cieszynie – mężczyźni
	2	Schronisko OAZA w Będzinie – kobiety
	2	Noclegownia w Cieszynie
Łącznie	19*	

Źródło: Sprawozdanie z „Programu wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2021-2024”

*stan na 31 października 2024 roku, statystyka własna MOPS Wodzisław Śląski

Zasoby instytucjonalne miasta oferujące schronienie

OGRZEWALNIA

Pomieszczenie ogrzewalni wyposażone jest w sprzęty zgodne z standardami przewidzianymi do placówki o wskazanym charakterze, ogrzewalnia ma możliwość pomieszczenia około 10 osób. W bieżącym okresie zimowym 2024/2025 godziny otwarcia ogrzewalni przewidziano od 18.00 do 8.00 rano, w sytuacji zaistnienia silnych mrozów czas pracy może zostać wydłużony. Ogrzewalnia została uruchomiona od 1 października br.

SCHRONISKA

Na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego obecnie funkcjonuje jedna placówka o profilu schroniska, tj. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn "Albert" przy ul. Rzecznej 24. Oprócz podstawowego wsparcia jakim jest udzielenie schronienia, placówka ta realizuje również szereg zadań skupionych na problemach zdiagnozowanych u osób bezdomnych. Do elementarnych i podstawowych należą zatem problemy związane z uzależnieniami, brakiem lub niskim poziomem aktywności zawodowej, złą sytuacją zdrowotną itp.

Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn "Albert" przy ul. Rzecznej 24 działa od czerwca 2016, prowadzone jest przez Towarzystwo Pomocy Św. Brata Alberta Koło wodzisławskie. Placówka posiada 25 miejsc noclegowych.

Usługi realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób bezdomnych:

- **usługa schronienia dla bezdomnych mężczyzn** – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, ul. Ks. Antoniego Janusza 3, 4 43-400 Cieszyn (schronisko znajduje się przy ulicy Boguckiej 30), telefon /33/ 851 44 30

- **usługa schronienia dla bezdomnych kobiet** – Dawid Lipiński, Schronisko OAZA, ul. Dąbrowska 205, 42-504 Będzin (schronisko znajduje się przy ulicy Dąbrowskiej 205), telefon 508 268 372
- **usługa schronienia dla osób bezdomnych mężczyzn i kobiet wymagających usług opiekuńczych** – Schronisko OAZA, ul. Dąbrowska 205, 42-504 Będzin (schronisko znajduje się przy ulicy Mickiewicza 63a), telefon 508 268 372
- **usługa noclegownia dla osób bezdomnych** – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, ul. Ks. Antoniego Janusza 3, 4 43-400 Cieszyn, telefon /33/ 851 44 30
- **usługa schronienia w formie Ogrzewalni** realizowane przez: Mała Wielka Fundacja, ul. Przemysłowa 2/5, 44-203 Rybnik, telefon 505 281 471
- **świadczenia i pomoc finansowa przyznawana zgodnie z ustawą o pomocy społecznej** – pomoc przyznawana na podstawie wywiadu środowiskowego zgodnie z dokonany rozeznaniem przez pracownika socjalnego
- **kontrakty socjalne** – realizowane zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przez pracowników socjalnych.

Zakres i kierunki działań w obszarze bezdomności

Podstawą działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w pracy z osobami bezdomnymi są przesłanki wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku jak również „Gminny Program wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2021-2024”.

Wskazany powyżej Program jasno określa i precyzuje zakres działań i kierunki jakimi ma podążać ścieżka pracy na rzecz osoby bezdomnej, do których należą: działania o charakterze profilaktycznym, działania o charakterze osłonowym, działania o charakterze aktywizującym.

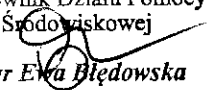
Bezpośrednią realizacją wskazanego Programu zajmują się pracownicy socjalni Ośrodka, którzy podstawę swej pracy opierają na zawartych z osobami bezdomnymi kontraktach socjalnych. Pracownik jest także odpowiedzialny za systematyczną współpracę z placówką schroniska, do której skierowana została osoba bezdomna. Jak również do kontaktów z innymi jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Praca ze środowiskiem osób bezdomnych skupiona jest na wyznaczeniu jasnych kierunków działań, które w zdecydowanej większości wymagają najpierw podjęcia działań terapeutycznych (pomoc w przezwyciężeniu uzależnień, podniesienie własnej wartości itd.) a następnie rozpoczęcie działań umożliwiających między innymi powrót na rynek pracy, readaptację społeczną, umocowanie więzi

rodzinnych. Bezpośrednim narzędziem pracy z osobą bezdomną jest wspomniany powyżej kontrakt socjalny, który także zgodnie z ustawą jest narzędziem obowiązkowej pracy z bezdomnym przebywającym w schronisku.

Ponadto osoba bezdomna skierowana przez MOPS do schroniska ma zagwarantowane całodobowe schronienie oraz realizację innych potrzeb, na które składają się między innymi: wyżywienie, odpoczynek, odzież, obuwie, możliwość utrzymania higieny osobistej, jak również szeroko pojętą aktywizację ukierunkowaną na polepszenie jej trudnej sytuacji.

Sporządził: Ewa Błędowska.

Kierownik Działu Pomocy
Społecznej

mgr Ewa Błędowska